

Največji slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah
Velja za vse leto ... \$3.50
Za pol leta \$2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian daily
in the United States.
Issued every day except Sunday
and Legal Holidays.
50,000 Readers

TELEFON: 1687 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

NO. 148. — ŠTEV. 148.

NEW YORK, TUESDAY, JUNE 25, 1918. — TOREK, 25. JUNIJA 1918.

VOLUME XXVI — LETNIK XXVI

NEMIRI V AVSTRIJI

ooo

AVSTRIJSKA JAVNOST PROTI NEMČIJI. — NA DUNAJU SO SE VRŠILE DEMONSTRACIJE PRED NEMŠKIM POSLANIŠTVOM. — ŽENE IN MOŽE SO ZAHTEVALI KRUHA IN KONEC VOJNE. — POLICIJA JE RAZGNALA DEMONSTRANTE. — MNÖŽICA JE KRIČALA: "DOLI Z NEMČIJO!" — "NEMCI NAS HOČEO SESTRADATI". — 150 TISOČ STAVKARJEV NA DUNAJU. — ZELO RESEN POLOŽAJ.

ooo

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on June 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, 24. junija. — Po poročilih, ki prihajajo iz švicarskih, italijanskih in nizoemejskih virov, postaja situacija v Avstriji vedno resnejša. Poroča se o novih nemirih na Dunaju v petek zvečer, ko so možje in ženske javno izrazili sovražnosti proti Nemčiji in zahtevali kruha in konč vojne.

Policija in vojaki so razpršili veliko množico, ki je nameravala prirediti pred nemškim poslaništvom demonstracije, kričeč: "Doli z Nemčijo!" in "Nemci nas hočejo izstradati".

Po ulicah so prevrnili branjevske vozove in jih oplenili; stavkarji iz industrijskih naprav, katerih število se veča z vsakim dnem, so vstavili ves poulični promet, razbili so okna in napravili mnogo druge škode na raznih napravah.

Domneva se, da je zdaj na Dunaju 150 tisoč stavkarjev. Zahtevajo, da se vpeljejo normalne racije kruha, da se zvišajo delavske plače, skrajša delavski čas in sklene splošni mir.

Dr. von Seydler smatra sedanji položaj za brezupen, kajti njegov kabinet je sklenil resignirati v celoti in napotu je delegacija, da s e' sestane s cesarjem in mu predloči akcijo.

Nemiri so se razširili na Ogrsko, kjer je vsled stavk in demonstracij prišlo v Budimpešti do spopadov med prebivalstvom in policijo ter vojaštvom, ki je streljalo na množico in mnogo oseb ubilo.

Naznanilo, da bo Nemčija poslala žito, kaže, da je Berlin spoznal posledice za svojo zaveznico, dokler ni potolažen ljudski nemir. Dunajski občinski svet je sprejel protest proti zmanjšanju racij kruha in vsebinu resolutej gibila na lepkih nabita po ulicah glavnega mesta.

Dunajski listi predstavljajo položaj kot izredno resen. "Neue Freie Presse" pravi, da ni mogoče odpomočiti situacije v treh ali štirih tednih. "Arbeiter Zeitung" pravi, da mora to igranje s potrežljivostjo naroda prenehati.

Svoboda, s katero dovoljuje avstrijska cenzura tako pisanje in pošiljanje podatkov o nemirih in demonstracijah nemškim in nevtralnim listom potrjuje tukajšnje mnenje, da Dunaj na ta način izvaja pritisk na Berlin, da dobi zaloge, ki so bile obljubljene kot posledica ukrajinskega miru, ki pa niso bile izvršene.

Avstrijski pridelki, na katere se je polagalo vse upanje za povečanje racij, so zelo trpeli od zadnjih snežnih viharjev, ki so prišli nad polja. To je imelo tudi obupen učinek na ljudstvo.

Haag, 24. junija. — Nemiri na Dunaju so zavzeli, kajtor vse kaže, zelo resen obseg.

Delaveci v več tovarnah so odložili delo. Predložili so vladu zahtovo, da se naj ne pokaže samo pripravljen za takojnji mir, temveč mora dejanski pozvati vlade sovražnih dežel, da prične z mirovnimi pogajanjami.

Zastopniki delaveev so se v tej zadevi obrnili na zunanjega ministra barona Buriana.

ooo

Clemenceau in Amerikanci

ooo

FRANCOSKI MINISTRSKI PREDSEDNIK JE IN SPICIRAL AMERIŠKE ČETE TER SE O NJIH ZELO POHVALNO IZRASIL.

ooo

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on June 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Pariz, Francija, 24. junija. — Ministrski predsednik Clemenceau je obredoval z generalom Pershingom v ameriškem glavnem stanu ter zatem inšpiciral ameriške čete, Spremljal ga je kapitan Andre Tardieu, francoski višji komisar za Združene države, ki je pred kratkim postal tajnik novostvorjenega za francosko-ameriško sodelovanje v vojni. Popoldne se je vršila važna vojaška konferenca, katere se je udeležil tudi general Foch. Razen njega, Clemenceau in generala Pershinga so bili navzoči tudi kapitan Tardieu, generalmajor McAndrew ter generala Weggand in Mardane.

Razpravljal so o francosko-ameriški kooperaciji ter v stavbeh, katere bo treba zaeno napraviti v par bodočih mesecih.

V vseh ozirih so se popolnoma zedinili.

PRIZOR Z ZAPADNEGA BOJIŠČA.

Kako je v Nemčiji?

V AMERIKO JE DOSPELA AMERIŠKA DEKLICA, KI JE ŽIVELA V NEMČIJI ŠEST LET. — V NEMČIJI PRIMANJKUJE HRANE. — VOJAŠTVO POSTAJA VEDNO BOLJ NEZADOVOLJNO. — DEKLICA JE IZGUBILA NA TEŽI 24 FUNTOV. RAZPOLOŽENJE NAPRAM ZDRUŽENIM DRŽAVAM. — SMRT NI SLUČAJI.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on June 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Neko atlantsko pristanisce, 24 junija. — V soboto je dospel v Nemčijo šest let, ki je prinesla seboj živo silko parnika, na katerem je bilo 505 potnikov iz Nemčije, Rusije in Skandinavskih dežel. Ko so preiskali ter pregledali njihovo prtljago, so jih izpustili na prost.

Ena izmed potnic, neka ameriška deklica, ki je živila v Nemčiji šest let, je prinesla seboj živo silko o vedno nararujočem nezadovoljstvu v nemški armadi. To nezadovoljstvo dokazuje, da lahko vsak tremutek izbruhne obvezen upor.

Potnika so izprashali in preiskali ameriški arnadi in mornariški inteligenčni častniki ter častniki angleškega mornariškega inteligenčnega urada. Angleški častniki so bili ravno isti, ki so izprashali potnike pred enim tednom v Halifaxu. Sem so prišli zategadelj, da primerjajo izjave, ki so jih dobili z onimi, katero so dali potniki ameriškim uradnikom.

Dvanajst potnikov je bilo v Nemčiji. Osem potnikov so vladni uradniki zadržali, ker niso čisto pri dobrem zdravju.

Na krovu parnika je bil tudi Frederick William Wursberg, 88 let star milijon iz Grand Rapids Mich. Spremljal ga je njegova žena Terezka ter hčerka Olga. Elza in Doroteja.

Nek vokaj mi je rekel:

— Nekega dne bomo vsi vrgli orožje ob sebe. Zakaj se borili?

Namesto, da bi nas naši častniki vodili, gredo za nam in nam tišeje nahajala v bolnišnici. Tam je prišla v dotiku z več častniki, ki niso sluhli, da je Amerikanka.

Videla sem moža, ki je zapustil bolnišnico in se vrnil v zakope, pa je imel samo eno roko. Ko je revolverje na hrble.

Videla sem moža, ki je zapustil bolnišnico in se vrnil v zakope, pa je imel samo eno roko. Ko je revolverje na hrble.

Z amerciško armado ob Marni 24. junija. — Ameriške čete so si noči ob Marni zavzele severozapadni del Belieau gozda. Ameriški so očistili to strategično postojanko vselej Nemcev, kateri postojanke se je smatralo za nezavzetne.

Ameriški so sedaj v popoln posesti gozda. Napad se je pričel s hudim zastornim ognjem, nakar so Ameriški takoj naskočili in so pregnali Nemcev, kateri postojanke se je smatralo za nezavzetne.

Bor se je vršil samo pol ure.

Celotno podjetje je bilo briljantno započeto in briljantno izvedeno.

Ameriške čete, ki so bile v boji,

so imeli smoci spodaj z Nemci, ki so naskočili strelne jarke. Dva

Amerikanec se pogrešata.

Nemci so vpravljali tudi napad

Amerika približno miljon vojakov v Evropi, ga je začelo resno skrbeti.

Zelo značilno, kar sem opazil v Nemčiji, je pa to, da je nemški narod precej prijazen Ameriki. Zelo se pa je že nad predsednikom Wilsonom, češ, da je on odgovoren za naš vstop v vojno. To misel jih vabilo ljudem v glavo nemško ča sopisje in nemška vojaška stranka. Ko sem bila v bolnišnici, je začel nek nemški častnik strameti predsednika. Jaz sem poslušal toliko časa, dokler sem mogla.

Ko mi je bilo pa nazadnje le preveč sem rekla: — Kakšno pravico imate trditi, da je predsednik Wilson zakrtil vojno? — Če bi vaš cesar ne spravil vašega naroda v vojno, bi vojne nikoli ne bilo. Predsednik Wilson je boljši mož, ki si pa vaš cesar komaj more domisljati, da bi mogel biti.

Carl E. Olivarius, avdovat v Milwaukee, ki je bil eno leto na Švedskem ter je večkrat obiskal tudi Dansko in Norveško, je izjavil sledče:

— Ljudje na Švedskem sploh

ne morejo dobiti hrane. Ponavadi

stane hrana nad sto dollarjev na

meseč.

Dobiti ni niti surovega masla, niti

mleka, niti sladkorja. Številni

smrtniki slučajev neprestano narašča.

Prijatelji, ki so prišli pred kratkim iz Nemčije, so mi povedali, da Nemci, ki so dobivali

zdravje iz Švedske, ne morej

zdaj ničesar več dobiti. To leta

so v Nemčiji pridelali zelo male

krompirja. Nikdo v Nemčiji ne

govori več o zmagi, dočim vse go

vore samo o hrani.

v okolici Baccaratia in pogreša se

nekaj Amerikancev.

Plen podmorskih čolnov.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on June 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Amsterdam, Nizozemska, 23. junija. — Kakor se iz Berlina oficijelno poročilo, "Pripeljale so s napadne čete v druge francoske zakope in so napravile veliko škodo", pravi današnje oficijelno poročilo. "Pripeljale so s seboj 40 ujetnikov."

Washington, D. C., 24. junija. — V svojem včerajnjem poročilu katerega je danes prejel vojni departament, naznana general Pershing, da so bile utrije ameriške postojanke severozapadno od Chateau Thierry. Poroča tudi o artillerijskih bojih in o enem sovražnem napadu v Vogezah.

Rusi bodo šli domov.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on June 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Bern, Švica, 23. junija. — Russki vojaki, ki žive v Švici in ki so večinoma begunec iz avstrijskih in nemških taborišč, bodo poslanji v Rusijo skozi Nemčijo. Teh je okoli en tisoč.

Nemška vlada je dovolila, da smeta dva vlaka peljati Rusko skozi nemško ozemlje.

Ameriški avijatik.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on June 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Italijanski vojni stan v severni Italiji, 23. junija. — Clarence Young, ki je pripadal ameriški vojski, žive v Švici na berlinsko Tageszeitung. Poročilo pravi, da je Lenin na to odločil navdiz za avstrijsko črto.

Njegovi tovarški so zagotovili, da ni bil ranjen.

"GLAS NARODA"

LOVENSKE PUBLISHING COMPANY

(Slovenian Daily)
Owned and published by the
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velje tudi na Ameriki Za celo leto za mesto New York \$5.00
in Canada..... \$3.50 Za pol leta za mesto New York... 3.00
Za pol leta ..... 2.00 Za četrt leta za mesto New York 1.50
Za četrt leta ..... 1.00 Za iznosnost za celo leto..... 6.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenčni nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"

("Voice of the People")

Issued every day except Sundays and Holidays

Subscription yearly \$5.50.

Advertisement on agreement.

Dopolnil brem podpisem in osebnosti ne pribujejo.

Denar naj se blagovno pošljeti po Money Order.

Pri spremembah kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi preglejte navedeno naslovino, da hitreje najdemo naslovino.

"GLAS NARODA"

New York City

Telefon: 2876 Cortlandt.

Stališče kajzerja

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on June 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Ob praznovanju tridesetletnice, odkar je zasedel prestol, cesar Viljem II. pojasmil, na čem temelji sedanja vojna.

V glavnem nemškem vojnem stanu je rekel:

Ali naj se vzdrži nemške principe pravice, prostosti, časti in morale, ali naj zmagajo angleški principi, principi, katerih namen je oboževati mamona? Kajzerjeva pravdušna izjava glede principov sedanja vojne dokazuje bolj jasno kot je dokazal katerikoli dogodek, da Nemci in Anglosasi govore dva nasprotua si in nerazumljiva jezika.

Kaj misli cesar povedati s frazo "nemški principi pravčnosti, prostosti, časti in morale?"

Ali mislijo Nemci, da je skrunjenje vsake narodne postave "princip pravice!"

Ali je po nemškem naziranju zatrtje klica večine potom nepravične in nepoštene volilne postave "prostost"?

Ali je po nemškem naziranju potepanje belgijske neutralnosti, katero je Prusija garantirala "čast"?

Ali je po nemški pameti mreža intrig, nasilja, korupcije in izdaje, s katero je Nemčija prepledila ves neutralni svet "morala"?

Cesar je s svojim stavljenjem vseh brezpostavnosti in surove sile še enkrat pokazal široko brezno, ki zija med njegovim naziranjem glede principov "pravčnosti, prostosti, časti in morale" in našim naziranjem.

On je še enkrat javno proglašil, da ni nobenih skupnih tal med Nemčijo in ostalim svetom.

On je še enkrat tvovedal, da se mora Nemčija naučiti drugega jezika, predno zamore apelirati na zavest anglo-saškega plemena.

Če je kajzerjeva definicija glede principov "pravice, prostosti, časti in morale" tudi definicija, katero so Nemci v splošnem sprejeli, potem imajo narodi, ki so dosedaj ostali neutralni, samo eno izberi.

Ta izbira je, dejansko podpirati anglosaške principi, katere stavlja kajzer v nasprotje s principi Nemčije.

Neutralni svet gotovo ne more stati poleg, dočim uporablja Nemčija vse svoje vire, da združi skupino narodov, ki so v popolnem nasprotju z onimi principi, katere je kajzer definiral.

Neutralni svet se gotovo ne bo podvrgel riziku, da bi mu vladal nemški meč.

KAKO MISLIJO NEMCI.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on June 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Kraljeva volja je najvišja postava.

(Cesar Viljem leta 1890.)

Bodi tako strašen kot je bil hunski Atila!

(Cesar Viljem leta 1900 četam, ki so se odpravljale na Kitajsko.)

Ljubi mir kot sredstvo za novo vojno.... Kratko mir je boljši kot pa dolgotrajajoč.

(Nietzsche)

Triumf večje Nemčije, ki mora nekega dne zavladati vsej Evropi, je edina stvar, za katero se borimo.

(Cesar Viljem v svoji proklamaciji leta 1915.)

Terorizem je zelo dobro sredstvo in je uporabno za elanitev pokorščine narodnih mas.

(Von Hartman.)

— Prusi.... po naravi so neumni, znanost jih je pa pokvarila.

(Heine.)

REMEMBER THE DAYS	
SUNDAY	ONE MEAL WHEATLESS
MONDAY	ALL MEALS WHEATLESS
TUESDAY	ONE MEAL WHEATLESS
WEDNESDAY	ALL MEALS WHEATLESS
THURSDAY	ONE MEAL WHEATLESS
FRIDAY	ONE MEAL WHEATLESS
SATURDAY	ONE MEAL WHEATLESS

Dopisi

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on June 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Little Falls, N. Y.

Na skupini mesečni seji vseh lokalnih društev smo sklenili, da se priredi parada in veselica v prid Ameriškega Rdečega Križa na 15. junija.

Zato je bil izvoljen potreben odbor, kateri je tudi preskrbel, da se je vršilo vse v lepem redu.

Točno ob pol treh smo se zbrali vsi Slovenci in Slovenke, tudi naši otroki ni majkalo, po številu 400 oseb, skupaj pred dvorano sv. Jozefa, J. S. K. J.

V lepem redu smo odkorakali na celo Slovenska nadomajna godba, odbor Rdečega Križa, naš odbor Rdeči križ, katerega so nosile Slovenke v oblike Rdečega križa, potem velika ameriška zastava, katero so nosili Slovenci ameriški državljani, potem takoj rojene Slovenke v belih oblikev in šolski otroci in za temi vsi ostali Slovenci v lepem številu.

Korakali smo od dvorane po Jefferson, Am Jahn in Main St. do Eastern Parka. Tukaj nam je mestni župan Zellar držal lep govor.

Razložil nam je pomen te velike organizacije Rdečega križa in dobre, katere deli celemu svetu. Opominjal nas je naši dolžnosti podpirati to veliko delo za svobo narodov. Izrazil se je prav pohvalno o nas ker smo izplutili slovensko zastavo ter smo korakali samo pod ameriško in s tem pokazali popolno lojalnost in ljubezen do Amerike.

Potem je govoril naš rojak Mr. Frank Boštjan.

V lepih besedah je nas spominjal na kruto postopanje od strani cesarske vlade v stari domovini proti nam Slovencem in spodbujal nas, da skupno pomagamo naši domovini Ameriki. Po govorih je godba zaigrala ameriško narodno himno, katero smo poslušali odkritih glav. Za tem smo se vrnili nazaj v dvorano sv. Jozefa, kjer smo se zabavali do nedelje zjutraj.

Prav lepa hvala tudi naši slovenski narodni godbi, katera je skoraj brezplačno igrala. Ona je res dika in ponos na Slovencev in celega Little Fallsa.

Bratski pozdrav!

Eden iz odbora.

Lakewood, O.

Težko se je spominjati, kdaj bi se bilo kaj bralo iz naše male našelbine. Pa še to kar sva se namenili sporočati, je žalostno, nameč, da je smrt pretregala nit življenja po tednih mrtvencev bolezni neobdobjenu mladenčnu 15-letnemu Alojziju Rusu, sram obče spoštovanega Alojzija Rus. 20. t. m. smo ga spremili v večnemu počitku na katoliško pokopališče v New Burg.

Kako je bil ranjeni prijavljen je dokaz mnogočetvino občinstva, katero ga je spremilo iz hiše žalosti do njegovega groba. Angela Levstik in Mary Murn, naročnici.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on June 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on June 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on June 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on June 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on June 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on June 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on June 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on June 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on June 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on June 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on June 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on June 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on June 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on June 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on June 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on June 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on June 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on June 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on June 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on June 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on June 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on June 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on June 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on June 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on June 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on June 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on June 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on June 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on June 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on June 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on June 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on June 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on June 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on June 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on June 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Učinkovanje vojne na narod

NAZIRANJE ŽIVČNEGA ŠPECIJALISTA. — NEKA ODLIČNA ANGLESKA AVTORITETA JE ZAPAZILA TAKOZVANI VOJNI ŠOK (PRETRESENJE) IN STRELNI ŠOK TER DRUGE DUŠEVNE IZPREMEMBE.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on June 25, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

V enem zadnjih razgovorov je Sir Robert Armstrong Jones, odlični špecijalist za živec obriral izpremembe, katere je opazil na angleškem narodu in prav posebno duševne izpremembe, povzročene direktno od vojne.

Vzemši vojni šok in strelni šok najprvo, je dal Sir Robert izraza prepričanju, da občinstvo napačno razumeva te pojave. Vojni šok je običajen, povzročen od plajljivih misli ter vojnih slik ter posebno po pretiranih prokovanjih glede tega, kar se bo zgodilo, kadar se pričakuje nadaljnje ofenzive. Slike, ki se pojavljajo v občutljivih duhovih, so strašne ter so soglasno z dušeslovnimi izvedenci one — strahu.

Ta strah pa ni običajni strah kot ga nevarnost ponavadi vzbuja v ljudeh, če so pogumni ali ne. To je groza, ki meji na paniko, a se je vedno opazi, ker je mirna in brez glasu. Kljub temu pa je ta groza eden glavnih vzrokov izbruhu histerije kot jo je bilo videti tukaj pred kratkim glede bombardiranja iz podmorskih čolnov in iz zraka. Strah v tem slučaju je bil duševni pojav, povzročen od namislenega podmorskega čolna, ki je nosil s sejo aeroplane z bombami. Takih podmorskih čolnov se dosedaj še ni izgotovilo in če se jih je, je dvomljivo, da bi jih bilo mogoče opremiti z obstreljevalnimi aerolani.

Razen teh vprašanj se ozirajo dušeslovni izvedenci na celo senzacijo ter tudi na slične senzacije kot na simptom strahu, ki je tako tesno spojen z vojnimi šokom.

Sir Rober ima nove nazore glede strelnega šoka. Po najbolj obširni raziskavi ni mogel najti elementa strahu v večini takih slučajev. On povdarda presenetljivo dejstvo, da je strelni šok bolj pogost v ozadju bojne črte in doma kot pa na — fronti. Redko se zavriši ali pokaže neposredno po eksploziji izstrelka. Treba je namreč časa, da se razvijejo po njegovi čudni pojavi. V tem oziru je različen od vojnega šoka, ki obstaja iz strahu.

Pri strelnem šoku pa na drugi strani je opaziti počasen proces premišljevanja in tuhanja eksplozije in prizorov v zakopu in čez nekaj časa se ta šok pojavi. V pojasnilo tega navideznega protislovja pravi Sir Jones, da se pri strelnem šoku živčni sistem odloči od svojega običajnega poslovanja, kajti duh se enostavno "odtrga" ter se uda velikanski mešanici strašnih domišljij.

Videl je slučaje strelnega šoka pri najbolj pogumnih možeh in pri onih, ki so bili znani radi njih drznosti ter bojevitega duha. Konečno pa ni vedno potrebna eksplozija kakega izstrelka. Stanje živčnega odločenja se lahko pojavi pri vojakih, ki niso bili v ognju. To dejstvo je bila zagonetka za številne neiskusene zdravnike, ki so zadrili slučaje dejanskih strelnih šokov v armadi. Ti možje so domnevali, da je bil nered povzročen edinole vsled artilejirskega ognja ter razpokajočih se izstrekov.

Izvedenec pa je zapazil največje izpremembe v načinu, kako ljudje misijo. On pravi:

— Izpremembe, katere so se že izvršile v navadah ter socijalnih tendencih naroda, so velikanske. Vsakdo govor sedaj o racijah in izmed vseh zanimivosti je hišno gospodinjstvo največje. Večni predmet pogovora je hišno vodstvo. Recepti za kuhanje, čiščenje hiš in izgotavljanje oblek zahteva sedaj več zanimanja kot kedaj prej. Hišna gospodinjstva pravi, da je sedaj penni vrednosti rija večje veljave kot pa je bil sirloin govedine pred vojno. Nihče ne more reči, da ni to v dobro deželi, kajti posledica tega je manj trošenja z živili ter več raznolikosti. Jedila so tudi bolj skrbno pripravljena.

Ekonomija je čednost, ki je v zadnji generaciji prisla iz navade v Angliji. Vse gibanje pred vojno je bilo v smeri proti dobremu življenju in obilnemu izdajanju. Nikdar še ni bilo časa v zgodovini Anglike, ko bi se ekonomijo tako malo praktično izvajalo. Nekaj izdajanja je bila čista bedastoča, porajajoča se iz bedaste želje "vzdržati zunanjji ugled" in biti prav tako dober kot sosed. Veliko bridkosti in žalosti se je pretrpele vsled želje, da se dobro pokaže svetu in iz želje, da se ima avtomobil in šofera.

Vojna je ubila veliko take in druge gospodinjske ekstravagance. Taka vrsta izdajanja ne obstaja več in vsakdo je srečen vsled te izpremembe. Največji učinek na duhu naroda ima ono, kar je direktno pripisovati sedanji vojni. —

Eden imed duševnih učinkov vojne je velika razlika med poljedelstvom vojnega in mirnega časa. Sedaj obdružuje zemljo 25,000,000 ljudi — in sicer ljudi, ki bi v drugačnih časih imeli majhne vrtove po pol akra ali še manj. Te majhne farme pa so važne v številnih pogledih. Povečujejo namreč dobovo živil ter bodo veliko pripomore k izseljenju vojnih naporov. Vrtnarstvo in poljedelstvo sta povzdrigajoča posla ter sta zelo izboljšala življenga obširnega dela naroda.

Opazi se tudi druge izpremembe, ki niso niti dobre, niti slabe. Dočim hodi brez dvoma veliko več ljudi v cerkev kot preje, se ugotavlja, da so manire ljudi slabe. Duh je v veliki meri ojačen vsled vere, a beganja in britke realnosti vojne dejalo narod nenavadno surov in oster v govoru. Zadiranje je sedaj splošna navada in stara angleška dvorljivost izginja.

Dober učinek vojne je čudovita izprememba glede pivskih navad naroda. Najbolj značilna stvar glede te iz-

PAR AMERIŠKIH JUNAKOV IN UČINEK AMERIŠKE ARTILERIE.

premembe je ta, da ni posledica postave, temveč vzgleda in pego varjanja. Posledica je dela Liquor Control Board-a. Potom dokazivanja, kako slab je popivanje tokom delavnih ur, se je to veliko oviro produkcije dobilo pod kontrolo ter jo popolnoma ustavilo. Obsodbe radi pisanosti so padle od 150,000 pred vojno na 77,000 leta 1916 in na 45,000 leta 1917. Te uspehe se je doseglo brez vsake zakonodaje od stran parlamenta in brez vsakega očvidnega izvedenja postave. Taki so učinki, če se postopa z narodom kot organizmom, ki ima dušo in vest.

Sir Robert Jones je našel najbolj presenetljivo in da-lekozeno izpremembo v duševnem stališču proti življenju otroka. Narod spoznava važnost možke sile za vojno ter življenj otrok kot narodnega premoženja. Uveljavlja se stroge odredbe, da se poveča število rojstev. — Število rojstev je pričelo namreč padati. Padlo je od leta 1876, ko je znašalo 363 na 1000 na 22 pro 1000 l. 1915.

Oblasti so se z eneržijo lotile zadeve. Izgubo otrok je bilo v veliki meri pripisovati nevednosti mater. Proti tej nevednosti se je pričelo boriti s pomočjo materinskih šol, klinik, postaj za otroke, zdravniškega nadzorovanja ter preskrbovanja mater pred porodom. Zaposlenje poročenih žensk, ki je postal potrebno vsled vojnih razmer, se nadzoruje potom oblasti in bodoče matere se skrbno nadzaruje.

Vsakemu, ki je videl Anglijo ter njena industrijska mesta, se zdijo te izpremembe dejanski čudovite. Dušeslovni izvedenec pa so znamena zdravja, preporoda in narodne sile.

Povesti o špijonih

Elizabeth Van Lew, špijunka usmiljenka.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on June 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Ko se je leta 1861 pričela Dr. Zavljanska vojna, je pričela neka Ljubljili so jo ter željno pričakovali njenega dnevnega obiska. Richmond, Va. počasi izgubljati svojo pamet. Bila je neka Elizabeth Van Lew, hčerka bogate in odlične družine v južnem glavnem mestu.

Miss Van Lew je razvila duševno slabost, ki jo je dovedla do vseh vrste bedastih stvari. Tako je naprimer hodila po cestah ter govorila naglas sama s seboj ali pa pela. Imela je tudi čudne naloge na narod.

Uganjala je ekscentrične stvari in njeni stari prijatelji so pričeli obžalovati njo napad.

Vse to pa ji je pridobilo od strani vojakov ter cestnih postopakev priimek "Crazy Betty". Ker pa je bila popolnoma mirla, se jo je pustilo na prostem.

To pa je bila velika sreča zato, ker je vladilo Združenih držav. Elizabeth Van Lew je bila namreč premetena in najbolj koristna špijunka Unije.

Ta dekleja je hodila v šolo v Philadelphia. Tam se je naučila sprožiti idejo suženjstva in odpovedi južnih držav. V pričetku Državljanske vojne je pomnila svojo službo kot tajni agent oblastim v Washingtonu. Izjavila je, da se bo delala bedast v namenu da se s tem izognene sumiščenju.

Vsi adni je slišal v vojno jetnišče in bolnice v Richmondu s polnimi košarami hrane za bolnike in tobaka za jetnike. Unijski jetniki je niso nazivali "Crazy Betty". Njim je postala znana pod obliko ter jih spravila v izpah-

no jajce ali lukanjo kakega omota. —

Nato se je ducat jaje, s "priporočili Miss Van Lew" poslal, kaki ubogi družini več milj iz Richmonda. Mogoče pa je tudi odšla posljaljev blaga za obliko s ukancem in šivankami iz hiše Van Lew k kaki krojatci, ki je živel v tem ali onem predmetu.

Miss Van Lee ni imela nikakih sitnosti pri dobivanju potnih listov za uslužence, ki so nosili te stvari ven iz mesta. Hija krojatci ali "uboga družina" pa je bila prva postaja potovanja tajnih sporočil v Washington.

Pozornost oblasti v Richmondu je vključevala konečno poleg drugih tudi Miss Van Lew. Nikdar pa niso bile oblasti v stanu najti kaj pozitivnega v paketih te duševne sirote, katere pakete je poslala na vse strani — v bolnice, v družine ubogih, k svojim prijateljem itd.

Storila pa je še več.

Zasnovala je in izvedla več sijajnih načrtov za beg unijških vojakov iz Richmonda. Nekateri teh jetnikov je imela skrite v tajni sobi svoje stare hiše, dokle se jih je končno spravilo na skrivnico iz mesta. Izdala je slenčni vinar svojega velikega premoženja za Unijo in rskirala vso svoje življenje zanje več kot skrat. General Grant je pisal po končanem konfliktu:

— Poslali ste mi najbolj važne informacije, kar sem jih dobil tekom vojne iz Richmonda.

Nad grobom na enem pokopališču prejšnjega konfederiranega glavnega mesta se nahaja spominška plošča, postavljena od nekega unijškega častnika, kateremu je pr pomoglo do svobode. Na reči plošči se glasi:

— Rskirala je vse, kar je dražilo človeku: prijetelje, bogastvo, udobnost, zdravje in življenje samo — vse za eno nadvladajočo željo svojega sreca — da bi se namreč suženjstvo odpravilo in ohramilo Unijo.

NEMŠKE ELEKTRIČNE ŽICE IN AMERIŠKA PATRULA.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on June 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Neko ameriško patrulo, ki je prekoracila prvo vrsto nemških ovir ter es bližala drugi vrsti pri nekem novejšem položaju, je naenkrat vstavil električni tok, katerega so pustili ob orti živnega omrežja.

Mesto da bi se skušala takoj vrneti k svojim zakopom, kar bi pomnilo smrt vsled ekretokucije ali ognja iz strojnih pušk, se je ameriška patrula tesno držala tal — pravi "Electrical Experiment" — in pozneje, ko so tok prekinili, se je ta patrula varno vrnila k svojim pozicijam.

To je bil kaj razburljiv doživljaj za patrulo. Možje so odšli iz ameriške pozicije v upanju, da se sestanejo s sovražnikom na neki točki v nemških zakopih. Uspešno so prišli skozi prvo vrtov ovin ter plezali naprej, dokler niso dospeli do drugo vrste. Ko so ravno pričeli plezati pod drugo vrsto, se je nekaj modrikasto zasvetilo, in obrnivši se, so videli dolge, žive iskre, ki so skakale po bodečih žičah ovir prve vrste. Sovražnik je spustil v zice mogočen električni tok. Vdelezeni patrulnega pohoda so se hitro vrgli na tla, kajti misili so, da so jih razkrili ter so pričakovali, da bodo vsak trenutek slišali živigat krog svojih glav krogje iz strojnih pušk. Nicesar takega pa se ni dogodilo.

Nemci so očvidno spustili tok v zice slučajno, v upanju, da bi Amerikanec, ki bi se morda nahajal v notranjosti ovir, ubili z električno pri zice ali takrat, ko bi skušali priti iz ovir. Patrula se ravno vrnila k ameriškem črtam, ko so električni tok zopet ustavili. Ponavadi rabijo za polnenje ovin iz bodeč zice izmejnih električnih tok visoke napetosti. Pri tem je treba več tisočev volтов potencijalu.

DRUŽINSKI VEČER.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on June 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Navzlie hladnemu vremenu se piškun, ki je bil prirejen v men, da se newyorskim pevcom saj deloma pokrije potni stroški v Washington, dobro obnesel kajti → e čistega dočka \$128. S tem pa pot ne bi bila niti za povlečenje plačena, zato se je sklenilo da se priredi v ta namen še en za bavni večer in sicer v soboto, 29. junija v prostorih rojaka MIHE LIČA, 489 Onderdonk Ave., corner Green Ave., Ridgewood, L. I. Do tega se pride najlažje iz Calhano in se izstopi na Green Ave. od koder je potem samo en blok do veseljneg prostora.

Ker so se newyorskimi Slovenec v zadnjem času pričeli заниmati za politično življenje našega naroda je upati, da bodo v soboto spoznati važnosti prireditev in se je bodo vdeležili. (25,27,28.)

FOOD WILL WIN THE WAR

Naši zastopniki,

kateri so pooblaščeni pobrati narodno za dnevnik "Glas Naroda". Narodno za dnevnik "Glas Naroda" je: za celo leto \$3.50, za pol leta \$2.00 in za četr leta \$1.00. Vsak zastopnik izda potrdilo za sveto, katero je prejet in jih ročno priporočamo.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin, Denver, Colo.: Louis Andolsek in Frank Skrabec. Pittsburgh, Pa. in okolici: U. R. Jakobich, Z. Jakshe, Klarich Mat, I. Magister. Ralphon, Pa. in okolici: Martin Koroschetz.

Reading, Pa. in okolici: J. Pezdirc. South Bethlehem, Penn.: Jernej Koprivšek. Steelton, Pa.: Anton Hren. Greensburg, Pa. in okolici: Frank Novak. Hostetter, Pa. in okolici: Frank Jordan.

Imperial, Pa.: Val Peterrel, box 172. Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc. Luzerne, Pa. in okolici: Anton Osolnik.

Manor, Pa. in okolici: Fr. Demšar, Moon Run, Pa.: Franz Maček in Fr. Podmilšek.

Pittsburgh, Pa. in okolici: U. R. Jakobich, Z. Jakshe, Klarich Mat, I. Magister. Ralphon, Pa. in okolici: Martin Koroschetz.

Reading, Pa. in okolici: J. Pezdirc. South Bethlehem, Penn.: Jernej Koprivšek. Steelton, Pa.: Anton Hren. Turtle Creek, Pa. in okolici: Frank Schiffrer. West Newton, Pa.: Josip Jovan. Willock, Pa.: J. Peterrel.

Murray, Utah in okolici: J. Kastell, Black Diamond, Wash.: G. J. Porenta. Davis, W. Va. in okolici: John Brosich. Thomas, W. Va. in okolici: A. Korenčan.

Milwaukee, Wis.: Andrew Fon in Josip Tratnik. Sheboygan, Wis.: John Stampel in H. Stettin. West Allis, Wis.: Anton Dem

IMENA IN NASLOVI URADNIKOV

DRUŠTEV S. D. P. Z. ZA LETO

1918.

Boritej, Stev. 1. Conemaugh, Pa.

Predsednik: Fr. Dremelj, 453 Chestnut St.; tajnik: Frank Škufer, box 123; blagajnik: Matija Sergan, 1 Court St. — Vsi v Conemaugh, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo v mesecu v dvorani v E. Mineral, Kans.

"Dob doja do zmag", St. 22, La Salle, Ill.

Predsednik: Vincenc Klanšek, 614 3rd St. La Salle, Ill.; tajnik: Ferdo Arzenšek, 2128 — 8th St. Paru, Ill.; blagajnik: Frank Gregorich, 101 Main St. La Salle, Ill. — Seja vsako prvo nedeljo.

233; tajnik: Louis Zupančič, box 4; "Mladi Slovence", Stev. 42, Oglesby, Ill.; Predsednik: Ivan Kostelic, box 56, Vsi Mineral, Kans. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu v Frank Speiser-jevi dvorani v E. Mineral, Kans.

"Dob doja do zmag", St. 22, La Salle, Ill.

Predsednik: Vincenc Klanšek, 614 1st St. La Salle, Ill.; tajnik: Ferdo Arzenšek, 2128 — 8th St. Paru, Ill.; blagajnik: Frank Gregorich, 101 Main St. La Salle, Ill. — Seja vsako prvo nedeljo.

"Slovenski Bratje", Stev. 23, Coketon, W. Va.

Predsednik: Franc Kotnik, box 144, Coketon, W. Va.; tajnik: Fr. Kocijan, box 86, Coketon, W. Va.; blagajnik: Matevž Poženel, box 41, Thomas, W. Va. — Seja vsako zadnjo nedeljo za prihodnji mesec.

"Mlinski Dom", Stev. 45, Johnstown, Pa.

Predsednik: Stefan Zabrej; tajnik: Lulis Krašna, box 218 Conemaugh, Pa.; blagajnik: Mihail Vadičnik, box 1, Park Hill, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo v Slov. Izobraževalnem Domu.

"Zavedni Slovenc", St. 4, Lloydell, Pa.

Predsednik: Jožef Čukar, b. 106; tajnik: George Jakopin, b. 76; blagajnik: Frank Kotar, b. 120, Vsi v Lloydell, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo.

"Avstrija", St. 5, Ralphon, Pa.

Predsednik: Anton Budina, b. 272; tajnik: Anton Šenik, b. 91; blagajnik: Martin Korosec, b. 205, Vsi v Ralphon, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo.

"Zvesti Bratje", St. 6, Garrett, Pa.

Predsednik: Anton Istenič; tajnik: in blagajnik: John Kralj, b. 227, Vsi v Garrett, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo.

"Jedinstvo", St. 7, Claridge, Pa.

Predsednik: Anton Semrov, P. O. b. 21; tajnik: Mihail Baloh, P. O. b. 212; blagajnik: John Zagore, b. 431, Vsi v Claridge, Pa. — Seja vsako drugo nedeljo ob 2. pop. v Slov. Narodnem Domu.

"Planinski Raj", St. 8, Dawson, N. Mex.

Predsednik: Primoz Ulčar, b. 362; tajnik: Frank Kosernik, b. 491; blagajnik: Frank Slanovec, b. 431, Vsi v Dawson, N. Mex. — Seja vsako tretjo nedeljo.

"Zavedni Štajerc", St. 9, Johnstown, Pa.

Predsednik: Fabjan Horvat; tajnik: Andrew Dobnikar, R. F. D. 7, b. 56; blagajnik: Ignac Smid, R. F. D. 7, Vsi v Johnstown, Pa. — Seja vsako tretjo nedeljo v Celiso, Pa.

"Jasno Poljana", St. 10, Brownfield, Pa.

Predsednik: Urban Pucci, tajnik: Edward Zalokar, box 6, Lemont Furnace, Pa.; blagajnik: John Stritar, b. 72, Brownfield, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo v Uniontown, Pa.

"Zarja Svobode", St. 11, Dumo, Pa.

Predsednik: Louis Strle, b. 12; tajnik: Andrej Obrež, b. 155; blagajnik: Anton Tanzel, b. 193, Vsi v Dumo, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo v dvorani Izobraževalnega društva Vihar.

"Danica", St. 12, Hellwood, Pa.

Predsednik: Mihail Blaskovič, box 224; tajnik: Louis Kitt, b. 85; blagajnik: Mihail Koruzovich, b. 114, Vsi v Hellwood, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo.

"Večernica", St. 13, Baggaley, Pa.

Predsednik: Franc Segula, box 34, Hostetter, Pa.; tajnik: Ivan Salmin, b. 57, Whitmire, Pa.; blagajnik: Anton Rak, b. 53, Hostetter, Pa. — Seja vsako drugo nedeljo ob 2. pop. v Republic, Pa.

"Složni Bratje", St. 14, Orient, Pa.

Predsednik: Anton Stržaj, box 402; tajnik: Franc Grime, b. 206; blagajnik: Ant. Črnomar, b. 102, Vsi v Republic, Pa. — Seja vsako drugo nedeljo v Republic, Pa.

"Sloven", St. 15, Sopris, Colo.

Predsednik: Anton Marinčič, b. 115; tajnik: Jožef Rubnič, b. 115; blagajnik: Silvester Berentin, b. 192, Vsi v Sopris, Colo. — Seja vsako prva nedeljo ob 9. urij zjutraj v prostorih sovrača Ivan Končičja, v Piedmont, Colo.

"Bratstvo", St. 16, Buxton, Iowa.

Predsednik: Frank Kristof, b. 104; tajnik: Frank Raspopotnik, b. 683; blagajnik: Franc Raspopotnik, b. 682, Vsi v Buxton, In. — Seja vsako prvo nedeljo v prostorih sovrača Anton Tomšiča.

"Zora", St. 17, Akron, Mich.

Predsednik: Joseph Volk; tajnik: Joseph Starm, box 68; blagajnik: John Volk, Vsi v Akron, Mich. — Seja vsako prvo nedeljo.

"Združeni Bratje", St. 18, Braddock, Pa.

Predsednik: Frank Pirie, 1629 Ridge Ave., North Braddock, Pa.; tajnik: Jacob Zalaznik, 843 Willow Way, Braddock, Pa.; blagajnik: Jernej Zagore, box 142, East Pittsburgh, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo v dvorani v Ilivinski dvorani, 518 Washington Ave.

"Združen Slovenia", St. 19, Carona, Kans.

Predsednik: Al. Zupančič; tajnik in blagajnik: Franc Zupančič, b. 35, Vsi v Carona, Kans. — Seja vsako drugo nedeljo ob 10. urij dopoldne.

"Nada", St. 20, Huntington, Arkansas.

Predsednik: Louis Krlík, box 1; tajnik: Ivan Marsi, box 32; blagajnik: Matija Ogradi, box 89, Vsi v Huntington, Arkansas. — Seja vsako tretjo nedeljo.

"Slovenski Bratje", Stev. 41, Cleveland, Ohio.

Predsednik: Gabriel Rus, 3698 — 78, St. tajnik: Fr. Alešnik, 8100 Marple Ave.; blagajnik: Jakob Volčansk, 3364 E. 82nd St. Vsi v Cleveland, O.

— Seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

"Orl", Stev. 40, West Newton, Pa.

Predsednik: Andrej Povirk, R. F. D. 2, box 27; tajnik: Andrej Ogrin, R. F. D. 2, box 124; blagajnik: Jožef Zorko, R. F. D. 2, box 113, Vsi v West Newton, Pa. — Seja vsako četrti nedeljo v mesecu.

"Slovenski Bratje", Stev. 42, Cleveland, Ohio.

Predsednik: Gabriel Rus, 3698 — 78, St. tajnik: Fr. Alešnik, 8100 Marple Ave.; blagajnik: Jakob Volčansk, 3364 E. 82nd St. Vsi v Cleveland, O.

— Seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

"Slovenski Bratje", Stev. 43, Coketon, W. Va.

Predsednik: Vincenc Klanšek, 614 1st St. La Salle, Ill.; tajnik: Ferdo Arzenšek, 2128 — 8th St. Paru, Ill.; blagajnik: Frank Gregorich, 101 Main St. La Salle, Ill. — Seja vsako prvo nedeljo.

"Prešern", Stev. 43, Portage, Pa.

Predsednik: Frank Zaman, R. F. D. 1, box 8; tajnik: Jurij Raspopotnik, R. F. D. 1, box 77; blagajnik: Martin Raspopotnik, R. F. D. 1, box 5, Vsi v Portage, Pa. — Seja vsako tretjo nedeljo.

"Terbarska dolina", Stev. 43, Cleveland, Ohio.

Predsednik: Ivan Sem, 512 St. Pierce; tajnik: Anton Čop, box 216; blagajnik: Ivan Mostar, box 35, Vsi v Staunton, Ill. — Seja vsako drugo nedeljo v mesecu.

"Bodočnost", Stev. 45, Staunton, Ill.

Predsednik: Karol Žokelj, box 13; tajnik: Anton Čop, box 216; blagajnik: Ivan Mostar, box 35, Vsi v Staunton, Ill. — Seja vsako drugo nedeljo v mesecu.

"Radeči naprij", Stev. 45, Farmington, W. Va.

Predsednik: — ; tajnik in blagajnik: Jurij Kosumič, box 623, Farmington, W. Va. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu.

"Liveda", Stev. 46, Ringo, Kans.

Predsednik: John Sprung, box 33, Radley, Kans.; tajnik: Math. Šethna, box 115, Ringo, Kans.; blagajnik: Fr. Dremek, box 208, Ringo, Kans. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu.

"Terbarska dolina", Stev. 46, Cleveland, Ohio.

Predsednik: Ivan Sem, 512 St. Pierce; tajnik: Anton Čop, box 216; blagajnik: Ivan Mostar, box 35, Vsi v Cleveland, Ohio. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu.

"Bledi Orel", St. 105, Whit Valley, Pa.

Predsednik: Frank Kern, S. R. box 1, box 142; blagajnik: Andrej Bogataj, S. R. box 12, Vsi v Export, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

"Sv. Barbara", St. 130, Eveleth, Minn.

Predsednik: Mihail Kobal, 43 Norman Ave.; tajnik: Fr. Grošelj, 308 R. Ave.; blagajnik: Ivan Rohne, 425 Payal Ave. Vsi v Eveleth, Minn.

"Sv. Barbara", St. 131, Calumet, Mich.

Predsednik: Pavel D. Spear, 218 5th St.; tajnik: Pavel Shultz, 209 — 7th St.; blagajnik: Joseph Srebernjak, 511 — 5th St. Vsi v Calumet, Mich.

"Prvi Maj", St. 132, New Alexandria, Pa.

Predsednik: Fr. Medvešek, tajnik: Joseph Žuraj; blagajnik: Frank Trobeniar, Vsi v New Alexandria, Pa., R. F. D. 1, box 161.

"Zarja Svobode", St. 133, Leadville, Colo.

Predsednik: Ivan Fajdiga; tajnik: Mark Popovič; blagajnik: Frank Fertuna, Vsi v Leadville, Colo., box 389. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu.

"Slovenec", St. 134, Vandling, Pa.

Predsednik: Joseph Korosec, box 42; tajnik: Frank Pajk, box 34; predsednik: Leopold Preložnik, box 278; tajnik: Ivan Telban, b. 169; blagajnik: Josip Jerin, box 88, Vsi v Vandling, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

"Slavček", St. 135, Oak View, Colo.

Predsednik: Frank Pajk, box 34; tajnik: Alojzij Zupan, box 34; blagajnik: Frank Peček, box 34, Vsi v Oak View, Colo. — Seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

"Triglav", St. 108, Chisholm, Minn.

Predsednik: Gregor Roose, 401 W. Poplar St.; tajnik: Anton Pustoslemek, 213 W. Chestnut St.; blagajnik: Florian Letmar, 317 Elm St. Vsi v Chisholm, Minn. — Seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

"Liveda", St. 109, Bear Creek, Mont.

Predsednik: Frank Gosta, box 94; tajnik: John Hribar, box 181, Vsi v Bear Creek, Mont. — Seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

"Slovenska Navada", St. 107, Homer City, Pa.

Predsednik: Frank Zetko, box 122; tajnik: Fr. Farenčak, box 122; blagajnik: Frank Omejec, box 261, Vsi v Homer City, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

"Nova Domovina", St. 109, Cherokee, Kans.

Predsednik: Simo Repovš, R. R. 1, Weir, Kans.; tajnik in blagajnik: Jožef Kotnik; tajnik: Josip Miklavec; blagajnik: Martin Kozuh, Vsi v R. R. S. Pittsburgh, Kans. — Seja vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2. popol.

"Napredek", Stev. 85, Skidmore, Kans.

Predsednik: Jakob Čeplak, 257 Coopersdale Ave.; tajnik: Gregor Hrščak, 407 Eight Ave.; blagajnik: Alojzij Klopčak, 509 Broad St. Vsi v Johnstown, Pa. — Seja vsako drugo nedeljo v mesecu ob 9. urij dopolne.

"Zvezda", Stev. 86, Ringo, Kans.

Predsednik: Ivan Kom, 512 St. Pierce; tajnik: Anton Čop, box 216; blagajnik: Ivan Mostar, box 35, Vsi v Staunton, Ill. — Seja vsako drugo nedeljo v mesecu.

"Bledi Orel", St. 105, Whit Valley, Pa.

Predsednik: Frank Crnlogar, 1027 E. 61st St.; tajnik: Jurij Raspopotnik, 1027 E. 61st St.; blagajnik: Anton Čop, box 216; blagajnik: Anton Jammik, R. R. 3, box 63, Columbus, Kans. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu.

Dvignenje potopljenih ladij

ALI BO ZNANOST NAŠLA KLJUČ K ZAKLADNI-CAM OCEANOV? — ALI BO METODA, S KATERO SE JE DVIGNILO F-4 PRI HAVAJU, VRNILA LA-DJE, KATERE SO POSLALI PODMORSKI ČOLNI NA MORSKO DNO, NEKATERE OBLOŽENE Z ZA-KLADI? — ALI BO VRNILA ČLOVEKU VELIKAN-SKE ZAKLADE ZLATA, POTOPLJENEGA V STA-RIH ČASIH? — ČE SE BO ZGODILO TAKO, ČAKA BOGATA NAGRADA ISKALCE.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on June 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Spuscite v tek svojo domišljijo, — kajti to ni težko storiti, ko ste slišali biti uro ter Še vedno bdtite.

Prestavite se v duhu na mesto, ki je bilo nekoč na dno atlantskega oceana v bližini angleških otokov ali med Italijo in Španijo, kjer je bilo ponavadi Sredozemsko morje. Vso to vodo, to si morate misliti, se je odstranilo potom enega onih kataklizmov, ki so povsem logični ob tretji uri zjutraj. Nahajate se v super-avtomobilu, ki je v stanu potovati na dolge razdalje v kratkem času in to brez ustavljanj. Kakšen je prevladujoči značaj pokrajine?

Ladije in še več ladij: Žalostne, navpič postavljene oblike, sloneče ob skale ter z dimniki, ki s omagnjeni v nemogočih kotih. Ladije z velikimi luknjami v svojih telesih, gola ogrodja starodavnih ladij, ki so odjadrale na doživljaje, ko je bila Elizabetna kraljica.

In v plinskih notranjnostih teh ladij — tukaj zastane domišljija — bi korakali preko izgubljenih skladov zlata, srebra in dragocenih kamenov. Na milijone vrednosti! — —

Izgubljeno — vse izgubljeno za svet, ki je nekoč zahiteval zase te solidne in trajne oblike dragocene kovine in dragih kamenov, za katere so se možje borili, kovali zarote ter umirali. Izgubljeno raditega, ker leži gotovo število vozilov vode med temi zakladi in svetom in radi-tega, ker človek klub vsej svoji iznajdljivosti ni mogel postati riba ter se potopiti, dasirano se je izpremenil v ptica ter leta po zraku.

Ali pa so ti zakladi potopljenega zlata ter dragih kamenov dejanski izgubljeni za vedno? — Dokler ni izgovorila znanost svojo zadnjo besedo in dokler iznajdljivost ne prizna svoje nezmožnosti, se bo zapeljiva misel, da bo nekega dne morsko dno dalo vsaj del svojih zakladov, še vedno igrala z našo domišljijo.

Napredek v reševanju podmorskih zakladov se vrši zelo hitro. Dandanes izvršujejo ljudje čine odpora proti morilnemu pritisku velikih globočin, katere bi se smatralo nemogočim pred dvajsetimi leti. Mogoče ni več daleč čas, ko bo freegata "Lutine", potopljena 1799 s skoro \$6,000,000 v kovanih zlatnikih na krovu, vrnila svoje ne-skaljeno zlato; ko se bo "Lusitanijo" z njeno zakladnicu resilo iz globočin.

Ni najmanjša množina velike izgube vojnega mat-rijala zastopana v tonaži, katero so poslali na morsko dno nemški podmorski čolni. Nikakih zanesljivih števk ni na razpolago, ki bi na seznanile s skupnim številom uničenih ladij ali z množino neuničljivih vrednostnih predmetov, katere so odtegnili roki človeka pirati pod maltežkim kri-žen. Lahko pa se reče, da se je v skorih štirih letih vojnje spravilo pod valove od strani nemških bomb in torpedov več ladij kot pa jih je bilo presenečenih od viharjev in nezgod v prejšnjih petdesetih letih.

Nekatere teh uničenih ladij tvorijo cilj najdražjih upanj znanstvenih potapljačev.

Vzemimo naprimer parnik "Ancona", ki je bil potopljen v Sredozemskem morju. Več kot \$1,000,000 vrednosti kovenega denarja leži v potopljeni blagajni tega parnika. — O "Lusitaniji" se ve, da je imela na krovu neu-ničljiv tovor v vrednosti več kot \$5,000,000. Potem ko je bil parnik "Geelong" potopljen v Sredozemskem morju, je bilo objavljeno, da je morje požrlo dragulje nekega in-dijskega Mahadarže v vrednosti več kot \$4,000,000. Japonski parnik "Yasaka Maru" je izginil v valovih v teh istih vodah z \$12,500,000 v zlatu na krovu.

Druge ladije z zakladi, ki niso bile žrtve vojnje, ki pa še vedno vzbujajo skušnjave iskaleev zakladov pod morjem, je parnik "Merida", ki se je potopil pri Cape Hatte-ras leta 1911 z \$1,000,000 v zlatu in srebru; parnik "Oce-na", ki se je potopil pri Beachy Head, Anglija, leta 1912 z \$500,000,000 v kovanem denarju na krovu; — parnik "Islander", ki leži 320 čevljev globoko ob obali Alaski in ki ima v svoji blagajni \$2,000,000 vrednosti zlatega prahu; — parnik "General Grant", ki je bil uničen leta 1866 ter leži le osemdeset čevljev globoko pri skalnatih obali Auckland otočja.

Največja oceanska zakladnica pa leži na dnu Vigo zaliva v Španiji. Tam je bilo 17 španskih ladij, ki so imeli na krovu nad \$100,000,000 v zlatu, smaragdih in demantih iz Južne Amerike, potopljenih potom kombiniranega napada angleških in nizozemskih ladij. Le 150 čevljev vode pokriva ta zaklad. Od časa do časa so srečni ribiči spravili na površje ta ali oni fragmente te presenetljive zakladnice. Ti darovi sreče pa služijo le v to, da vzbujajo požljivost podmorskikh srečolovcev.

Čudno je, da je bilo potopljalno podjetje, ki ni imelo nobenega opravka s potopljenimi zakladi, ugradilo pot za eksperimente v super-potopljanju, ki bodo imeli mogoče za posledico dvignenje marsikaterega zaklada, katerega je dosedaj morje ljubosumno varovalo. To podjetje je bilo mojstrske dvignenje ameriškega podmorskega čolna F-4, ki je ležal na dnu Honolulu pristanišča pred nekaj leti.

Vsled neke nezgode, koje dejanske narave se ni nik-

dar določilo, je izginil F-4 na dno morja v globino 300 čevljev. Reševalni oddelki iz brooklynsga Navy Yorda je bil poslan v Honolulu, da se loti navidez brezupne naloge dvignjenja potopljenega podmorskega čolna na površje.

Potpapljačem je bilo sprva nemogoče delati v takih globinah. Vstrajali pa so pri svoji nalogi ter končno ovili krog sprednjega in zadnjega dela podmorskega čolna. Podmorski čoln se je s pomočjo teh kablov zavleklo v plitvejšo vodo. Tam pa so se kabli ločili od ladijskega telesa. —

Ker se je bilo batiti, da bi nadaljnje vlačenje popolnoma uničilo podmorskni čoln, so potapljači preiskusili novo metodo. Vzeli so s seboj v globino 6 posebno konstruirani cilindrični pontonov, kajih vsaki je bil 32 čevljev dolg ter dvanajst čevljev v premeru. Te pontone se je puštili napolniti z vodo in tako se je privezalo močno ob strani podmorskega čolna. Nato se je s pomočjo pip mogoče sesalke izsesalo vodo iz teh pontonov ter nadmestilo tečino z močno komprimiranim zrakom.

F-4 je prišel na površje ter se ga je zavleklo v dok.

Sedaj se je stvorilo družbo, v kateri se nahajata tudi dva izmed mož, ki so na ta način dvignili podmorskni čoln in ta družba ima namen uporabljati sistem s pontoni pri dviganju potopljenih ladij. Dokazalo se je, da je tako delo mogoče izvršiti v 300 čevljih globine. Če bo kako ladijsko telo, večje kot je podmorski čoln, mogoče tem potom spraviti na površje, se bo še videlo.

Pripravo za spravljanje zlata iz morske globine, pri kateri se je poskusilo uporabiti princip sesalke, se je v nekaj uspehom uporabilo pri ladiji "Lutine", ki se je potopila s \$6,000,000 kovanega denarja v ustju Zuydeskega leta 1799.

Po tej metodi se spusti jekleno cev do razvalin ladije, — ki je med tem časom že zdavnaj razpadla — ter vpravi nato močno sesanje skozi to cev. Leta 1911 je neka družba poskusila izvesti ta načrt ter tudi nekaj dobila. — Koliko je ravno bilo, se ni nikdar izvedelo.

Najbolj uspešne tozadevne operacije — namreč s stalča dejanskega rešenja zakladov — se je izvršilo v zadnjih letih na parniku "Empress of Ireland", ki se je potopil v maju 1914 v St Lawrence reki in ki je imel v svoji jekleni blagajni \$1,000,000, vrednosti surovega srebra ter obveznice. Kljub hitremu teku reke ter globini 150 čevljev, v kateri so morali delati, so potapljači brez vsakih posebnih priprav ter vsprščo velike nevarnosti rešili polevico srebra ter celo pošto.

Petelin in gosak

Spisal **Ksaver Meško**.

(Nadaljevanje.)

Dragi dan pa je Mica, obor-pih dni in zmajevali sivolae gla-žena z dolgo rabilo, akor besna ve. — podila Brumno kokoši, ki so preprečili nevednosti in one-jenosti prekoračile domače meje in so zašle na Kranjčeve posest. Pri tem je kričala in vikala, da je slišala vas v:

"Ha, vse uniči, ta žival nena-sitna, vse uniči. Če pa naša stopa ni sosedova posest, pa jo ubije kakor pravi nekrščanski razbojniki!"

Dan za dnevom se je godilo enako. Mica je vpila pri vsaki naj-manjši priložnosti po cele ure. Ob-sipavala je sosedove z neštetimi razbojniki, roparji in morile.

Brunen se je ponudil še enkrat da petelinu plača. A o tem Mica ni marala nčesar slišati. Saj bi potem morala molčati! Tako pa je imela vendar vzrok, da je moga in smela zmerjati!

Mnogi vaščani so se muzali, — Zmajevali so z glavami in so go-vorili:

"Aj, aj, zaradi petelina pa so se smrtno zasovražili!"

"Zaradi take malenkosti toliko krikala!" — so nevoljao obsojali drugi. — "Saj vendar ne more živeti na ta ne oni tako, da bi nikdar ne prestopila sosedova žiral na njegovo. Krava se sicer že in pokoj, se je Tone po dolgem priveže; svinje zapremo, a koko-

"Kak lep mir je bil v vasi, do-kler ni bilo te Mice tukaj!" — so se zamisljeni in žalostni spo-minjali vaški očaki perijenih lo-

A to večno klevetanje, ta vedni preprič zaradi najneznatenjših ma-lenkosti, še ni potolažil užaljenega Micanega sreca.

Brunen je dolgal Kranjčevim dva stotaka. Izposodil si jih je še z Tinotovega očeta. Kupil je njivo, ki je mejila na njegovovo posest in je bila zanj zelo pri-pravna. Ker pa ni imel ravno do-voli denarja, mu je priskočil na pomoč dobrski sosed.

Ta denar je igral sedaj važno vlogo.

"Denar mora vrniti!" — je zapovedovala Mica možu odločeno in neoporekljivo.

"Toda, Mica" — je posredoval Tone, ki bi rad živel s sosedom v miru in slogu — "saj ga vendar ne rabimo tako silno!"

"Rabimo ali ne rabimo! Pa ga daš v hranilnico. Tam je varen! Kdo pa ti jamči za varnost pri teh antikristi, ha?"

"Glej, Mica, to vendar veš, da nas Brunen ne namerava ogolju-fati. Drugih dolgov pa tudi nimam, da bi se morali batiti za denar!"

"Naj ima ali nima! Denar mož je vrniti!"

Da bi imel vendar enkrat mir na njegovo. Krava se sicer že in pokoj, se je Tone po dolgem priveže; svinje zapremo, a koko-

"Naj lep mir je bil v vasi, do-kler ni bilo te Mice tukaj!" — so se zamisljeni in žalostni spo-minjali vaški očaki perijenih lo-

Brunen je pač vedel, kaj je pravji vzrok, da ga sosed terjava.

A to je žito lepo solhčilo dan pa je mirno potekal.

Popoldne je na njivi, ki se je sušila ob njej rž, Mica žela travo kravam za večer. Ob enem pa je pazila na sušence se žito, da se ne bi prikradel vanje kak ne-povabljen stvor božji, ki bi ga zo-bal ali ga razbrskal in onesnažil.

Slo je na večer, kar prihaja na nesrečo doj ob njivi sosedove goske. Počasi, zibajoč se s strans-ki skrbni očesom, jo krene kar brez vseh skrb proti rži, kopajoči se v solničnih žarkih. Razveselil se je v srcu ob pogledu na tečno piščo. Vse spremjevalke mu zves-to sledi.

A komaj so začele goske s širokimi kljunji rvti po rži, že pri-lomasti iz koruze Mica, pograblje, ki so ležale ob rjuhah, de-so mešali z njimi zrnje, ter v svi-te jezi udari z njimi gosaka, naj-večjega grečinika in zapeljivega.

"Tu žmaš, ti požrešnost ne-na-sitna!" — je mrmrala, trepetajoča na jeze.

Dvignula je grablje, da udari še enkrat. A preden je drugič za-mahnila, se ji je nenašoma roka povesila. Grablje so ji odpakle v travico zeleno.

Goske so ob nenadnem napadu kričeč raztropila na vse vetrova.

Gosak pa se je zrušil na mestu

Pa tudi to je Mico jezilo.

"Glej ga no" — se je ludova-la proti možu — "saj je imel de-nar, le hotel ga ni vrnil. Bog ve, ali bi ga sploh kdaj dobili, če bi jaz ne bila praganjala, da ga izterjaš. O ti Brunneni, ti so pra-vi ti..."

Tine je molčal. Z žalostjo je gledal, kako se spor med njego-vom in sosedovo hišo veča in veča.

Minili so prijetni dnevi nekda-ne medsebojne prijaznosti in po-trpežljivosti.

Ce je prišla Brumnova kokoš na Kranjčeve posest, je bilo že zlo in gorje. Če je svjaj nevede-prestopila sosedove meje, takoj je bliskalo in grmelo s Kranjčevega dvorca. Če Brumnova deca ni paša na paši na živino kakor na puniecie v očehi in je morda Be-la ali Maroka ali Rdečka ali Bre-zika utrgala nekaj travje s sosedovega travnika, pa je to videla velno čuječa Mica, se je vsipala takoj huda plota zabavljivje in psovki iz ogorčenega/njenega sreca in njenih ust.

"Ha, ha — je kričala, da je odmevalo po vsej dolini — "de-ca, kje pa ste? Vi paglavci nje-vredni, ve žabe lene! Ha, ha, kje pa tičete, kako pa pasete? Kje pa imate živino? Ali vam naj idem pomagat zavračat?"

Razvlna se je ob vsaki ma-lenkosti, kakor bi bil dom iz vsa vas v ogaju.

Sosedje pa so hujte in hujte za-vezljivo nekajčično ženko. Zagovarjali so Brumne, češ, da se poprej nihče ni z njimi preprial in da so živeli vsi sosedi v merni, dokler ni nesreča prinesla v vas Mice.

Zosedeje pa so hujte in hujte za-vezljivo nekajčično ženko. Zagovarjali so Brumne, češ, da se poprej nihče ni z njimi preprial in da so živeli vsi sosedi v merni, dokler ni nesreča prinesla v vas Mice.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne posiljavate, naj se pošljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pri-tožbe pa na predsednika porotnega odbora.

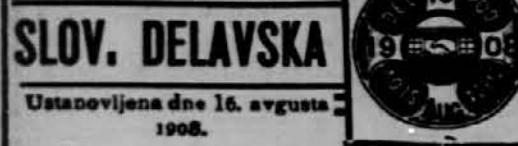
Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode oziralo.

Ustanovljena leta 1898 — inkorporirana leta 1900.

Glavni urad v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANEK, Box 251, Conemaugh, Pa. Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, Ohio.

PODPORNA ZVEZA

Ustanovljena dne 16. avgusta
1908.Inkorporirana 22. aprila 1909
v državi Penn

Sedež: Johnstown, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: IVAN PROSTOR, 1008 Norwood Rd., Cleveland, Ohio.
 Podpredsednik: JOSIP ZORKO, R. F. D. 2, Box 113, West Newton, Pa.
 Glavni tajnik: BLAŽ NOVAK, 634 Main St., Johnstown, Pa.
 1. Pom. tajnik: FRANK PAVLOVIČ, 634 Main St., Johnstown, Pa.
 2. Pom. tajnik: ANDREW VIDRICK, 20 Main Street, Conemaugh, Pa.
 Blagajnik: JOSIP ŽELE, 8502 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
 Pom. blagajnik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. 2, Box 27, Bridgeport, Ohio.

NADZORNÍ ODBOR:

Predsednik nadzor. odbora: JOSIP PETERNEL, Box 95, Wilcox, Pa.
 1. nadzor.: MIKOLOJ POVSHE, 1 Grab St., Numrey Hill, N. S. Pittsburgh, Pa.
 2. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 888 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
 1. porotnik: FRANC TEROPČIČ, R. F. D. 3, Box 146, Fort Smith, Ark.
 2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.
 Glavni urad: 634 Main St., Johnstown, Pa.

URADNO GLASILO:

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York City.

Cenjena društva, osfoma njih uradniki, so ujedno prošeni, poslati vse dopise naravnost na glavnega tajnika in nikogar drugega. Denar naj se pošlje edino potom Poštnih, Expressnih, ali Bančnih denarnih nakaznic, nikakor ne po potom privatnih čekov. Nakaznič naj se nastavlja: Blaž Novak, Title Trust & Quarantine Co. in tako naslovljene posiljavajo z mesečnim poročilom na naslov gl. tajnika.

V sklepu, da opazijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika kateri pa pomanjkljivosti, naj to nemudoma naznamo uradu glavnega tajnika, da se v prihodnje popravi.

UNIČENJE

Spisal: L. OSBOURNE

ZA "GLAS NARODA" J. T.

10

(Nadaljevanje.)

— Stari oče, vrjemi mi, da nisem ničkaj vesel, ker se je to zgodilo. — Jaz ne prsim ničesar drugesga kot samo sto funtov posojila. — Potem si bom že sam pomagal kot bom vedel in znal. — Jaz imam dobre namene in dobre prijatelje.

Starce me je pa prekinil:

— Tukaj imam samo jaz govoriti in nihče drugi, razumeš? Kmalu zatem je privedel služabnik starega suhega možička, go spoda Gregga.

— Gregg, nekaj vas bom vprašal — je rekel starec, — ko je bil advokat še na pragu. — Kaj ima Adam opravka z mojo oporoko?

— Jaz vse ne razumem popolnoma.

— Kaj ima on opraviti z mojo oporoko? — je vprašal še enkrat, stisnil pesti in udarjal po naslonjaču. — Ali je moj denar moj, ali je Adamov? — Ali ima Adama kako pravico vmešavati se v to zadevo?

— O, sedaj pa že vem. — Seveda nima ničesar — je odvrnil advokat.

— Ali si slišal, Adam? — ga je nahrulil stari oče.

— Seveda. — Toda dovolil mi boš, da vsega tega ni bilo čisto mi potreba.

— Že dobro, že dobro. — Sedaj pa greš lahko malo na izprehot s sinom moje pokojne Jeanie. — Zgospodom Greggom imam še nekaj opravka.

Ko sva stopila v vežo, sem ga takoj prijel za roko. — Nekako čitudo in tesno mi je bilo pri srcu.

— Stric, gotovo veš, da mi ta prizor ni bil ničkaj ljub.

— Meni je pa žal, da si spoznal svojega starega očeta tudi od one strani, od katere ga dozdaj še nisi poznal. — Nikar pa ne bodi preveč žosten. — Veš, on je dober človek, in kakor kaže, bo nam prav tebi zelo velikodušen.

Jaz sem okamenel samega začetnega in nisem mogel razumeti stališča mojega strica. — Tedaj se mi je naenkrat zazdela, da te tuj hiši ne morem več občuti.

Po dolgem posvetovanju sva se domenila, da bova šla po preteku ene ure k advokatu povprašati.

Kdor bi naju gledal tako korakajoča po cesti, bi moral priti nekote do prepranja, da sem jaz poražen in da je stric Adam zmagovalec.

Dve uri kasneje sem odšel k advokatu in sicer sam. — Stric se je premisli in ni hotel iti z memo.

Gregg mi je izročil ček za dva tisoč funtov šterlingov in zavoj kujig o arhitekturi.

Gospod Louden mi je naročil — je pričel govoriti advokat, — naj vam dam oboje. Te knjige so baje neprecenljive važnosti za vsakega arhitekta.

Jaz sem se začudil in odvrnil:

— Povedati vam moram, gospod, da jaz nikakor ne namenjam postati arhitekt.

Tej moji opazki se je nasmehnil. — S tem je bil led prebit.

Prijazno sva se pomenovala in med pogovorom sem ga vprašal, kakšno stališče bi v bodoči zavzel napram svojemu stricu.

Svetoval mi je, naj se takoj odpravim k starcu ter naj zajtrkujem žnjim.

— Zvezčer boste prosti. — Če hočete, pridite k meni na večerjo. — S tarim očetom pa morate na vsak način iti na izprehod. — Vrjemite mi, da vas ima zelo rad in da bi ga zelo bolelo, če bi mu odbili to prošnjo. — Na gospoda Adama pa kar pozabite. On je že človek in ni za pomagati. On vsak trenutek izpreminja svoje misli. — Sedaj pa pride na vrsto glavno vprašanje, gospod Dodd.

— Kaj pa?

Nikar ne zamerite, če vas vprašam, kaj boste počeli z denarjem?

— Da, to vprašanje je bilo res na pravem mestu. — Moj Bog, v žepu sem imel preko petdeset tisoč frankov. — S tem denarjem pa se čisto lahko vrnil v Pariz ter začel novo življenje v Latinskom okraju. — In kar je glavno — čisto nič bi ne stradal, pač pa živel kot miljonar. — Toda ne, ne. — Vezala me je obljuba, katero sem podal Pinkertonu. — Na vsak način moram iti k njemu v San Francisco.

Advokatu sem dal naslove svojih upnikov ter odvolj denarja, da bi zamogel vsakemu izplačiti z obrestni vred.

Ker sem imel denar v žepu, me ni več vzdrljo v mestu. — Gledeš sem in skrbel, da sem se čimprej mogče poslovil.

Stari oče mi je dal na pot precej lepih naukov in pa zagotovilo, katerega sem bil najbolj vesel, namreč da naj se le obrnem nanj, če bom že kaj potreboval.

Na svojem potovanju v San Francisco nisem nitičesar posebnega doživel.

Cimbol sem se pa bližal cilju svojega potovanja, tembolj sem hrepel po svojem prijatelju Pinkertonu.

In ko sem slednjič dospel na kolodvor v San Francisco, sem že oddaleč opazil med množico.

Plašil je k meni ter me prisrečno objel.

— O, Landen, kako neizrečeno sem hrepel po tebi! — je vzkliknil. — In sedaj si tukaj. — Sedaj sva zopet skupaj. — Pa ne samo jaz, tudi vsi drugi to nestrpno pričakujejo. — Ti ne veš, kakšno reklamo sem ti napravil. — Po vsem mestu boš yidel plakate o predavanju, ki ga boš jutri imel.

— Kakšno predavanje? — sem vprašal začuden.

— No, predaval boš o vseh in žalostnih doživljajih pariškega dijaka.

Se predno sem mu zamogel odgovoriti, je že blebetal naprej:

— Prijetelj, gotovo si želen? — Na, vzemi tukaj. — Dobra kapljica!

Ponudil mi je trebušasto steklenico, na kateri je bil napis: — Pinkerton's Thirteen Star Golden State Brandy, Warranted Entire.

— Sveti Bog! — sem vzkliknil, ko sem napravil par dobrih požarkov. — Kaj naj pa pomeni ta "Warranted Entire"?

— To boš vendar vedel, dragi Louden. — To je nekaj pristno angleškega.

— A tako, tako — sem odvrnil ter se vdal v božjo voljo.

— In ti ne veš, kakšen nčinek ima ta znak? — Velik uspeh sem imel, moj dragi prijatelj. — Vse mi je šlo kakov po maslu. — Ali vidis plakate? — Poglej!

Orij sem se in vidiel na nekem plotu več plakatov, ki so naznajali, da bo imel Louden Dodd, ameriško-pariški kipar veliko predavanje o svojih pariških doživljajih.

Mene je streslo. — Ne vem ali v sledi sramu ali vsled jeze.

To je Pinkerton prav dobro opazil.

— Moj Bog, zdaj pa že vem, da sem napravil veliko napako.

Vrijmo, da se nisem spomnil, da se ti rdeče črke ne dopadejo. Boljše bi bilo, če bi bile črne, kaj ne? — No, bohno pa v drugič boljše napravil.

— Pinkerton, tako ga pa še nisi polomil.

— Zakaj?

— Kako naj se pripravim za predavanje tekom 30 ur? — To je vendar nekaj nemogočega.

— Saj se ti ni treba nič pripravljati. — Rokopis, katerega boš prebral, je že pripravljen. — Sestavili so ti ga naši najboljši žurnalisti, posebno pa Harry Miller. — Le brez skribi bodi.

Meni se je zvrstelo v glavi.

— Torej so drugi opisali moje doživljajev v Parizju? — To je vendar nekaj nemogočega!

Pinkerton je pa blebetal naprej, brez prestanka. — Hvalil me je, kako lep fant sem postal, hvalil dekleta in mi postavil gradove v oblake.

Jaz sem bil tako raztresen, da sem ga le napol poslušal.

(Dalje prihodnji.)

VABILO NA SEJO.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on June 20, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Johnstown, Pa.

Rojaki in člani društva Pomočnik na Moravah društva Triglav in Samostojnega društva v Johnstownu in okolic

!! POZOR!!

Mi člani društva Triglav in člani društva Pomočnik na Moravah smo na zadnji redni mesečni seji enoglasno sprejeli predlog, da se sklici skupina seja vseh treh društev na nedeljo 30. junija ob dveh popoldne v dvorani Triglav. Na tej seji se bo razpravljalo v konstitučnem Križu. Torej rojaki in člani, ne pozabite tega dne in prijetelje tudi druge rojake na to sej, čeprav niso člani enotenih društev. Vsak je dobrodosel.

Tem potom se prisrečno zahvaljujemo botru in botri, Jožef in Eles Suštaršči in stari materi Šuštarščevi, ki so nas tolazili v bojni smrti in smrti in ki so spremlili včemenu počitku.

Ti ljube hčerkja sladka, spavaj in v miru počivaj, saj se enkrat vdimo nad zvezdami.

Zalnjoči ostali:

Frances in Jožef Sladič, starši.
 Frances in Mary, sestri.
 Jožef, Frank, Alojz in Albert, bratje.

22. julija, Imperiai, Pa. Box 305.
 (1x)

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Zalostnim srečem naznjam srodnikom in znancem, da je nam 9. junija za večno zaspala naša nepozabljena hčerkta

PAVLINCA.

Stara je bila štiri meseca; vselej jo je neusmiljena bolzen, pljučnica.

Tem potom se prisrečno zahvaljujemo botru in botri, Jožef in Eles Suštaršči in stari materi Šuštarščevi, ki so nas tolazili v bojni smrti in smrti in ki so spremlili včemenu počitku.

Ti ljube hčerkja sladka, spavaj in v miru počivaj, saj se enkrat vdimo nad zvezdami.

Zalnjoči ostali:

Frances in Jožef Sladič, starši.

Frances in Mary, sestri.

Jožef, Frank, Alojz in Albert, bratje.

22. julija, Imperiai, Pa. Box 305.
 (1x)

NAZNANILO.

Rojakom v Greater New Yorku

se naznjam, da se je

slovenski krojč

ŠTEFAN PODGORNIK

preselil iz 37 Summer Ave., Brooklyn,

v svojo lastno hišo na 687 Fresh Pond Road, Ridgewood, L. I.

bližu Fresh Pond postaje.

Rojakom je znano, da izdeluje